

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

AHİLER KALKINMA AJANSI

2022 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2023

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	8
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11
7.	DENETİM BULGULARI.....	11

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1: Ahiler Kalkınma Ajansı Personel Dağılımı	4
Tablo 2: 2022 Mali Yılı Bütçe Giderleri Tahmin ve Gerçekleşme	6
Tablo 3: 2022 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tahmin ve Gerçekleşme	7

KISALTMALAR

AHKA : Ahiler Kalkınma Ajansı

KHK : Kanun Hükmünde Kararname

YDO :Yatırım Destek Ofisleri

YPK :Yüksek Planlama Kurulu

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Kalkınma Ajansı Tarafından Bir Kamu İdaresine Yapılan Bina Tahsisi İşleminin Hukuki Dayanağının Bulunmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

25.01.2006 tarih ve 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 3'üncü maddesi ile Bakanlar Kuruluna verilen yetki kapsamında, Bakanlar Kurulu'nun; 2006, 2008 ve 2009 yıllarında çıkardığı kararlarla 26 kalkınma ajansı kurulmuştur. Ahiler Kalkınma Ajansı (AHİKA), 5449 sayılı Kanunun 3'üncü maddesi çerçevesinde 25.07.2009 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2009/15236 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur. Aksaray, Kırıkkale, Kırşehir, Nevşehir ve Niğde kapsayan Ajansın merkezi Nevşehir ilindedir ve Ajansın faaliyet gösterdiği illerde Yatırım Destek Ofisleri (YDO) bulunmaktadır.

Kamu Kurumlarının yeniden yapılanma sürecinde 09.07.2018 tarihli ve 30473 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un birkaç maddesi dışında tüm maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 184-207'nci maddelerinde ise kalkınma ajanslarına ilişkin hükümler düzenlenmiştir. 80 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile de kalkınma ajansları hakkında bazı düzenlemeler yapılmıştır.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın hizmet birimleri yer alan Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü, ajansların genel koordinasyonunu sağlamak, bunlarla ilgili iş ve işlemleri yürütmek, çalışmalarını izlemek ve denetlemekle görevlidir.

4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin, değişik, 188'inci maddesine göre ajansların görev ve yetkileri şunlardır:

- Yerel yönetimlerin plânlama çalışmalarına teknik destek sağlamak,
- Bölge plân ve programlarının uygulanmasını sağlayıcı faaliyet ve projelere destek olmak; bu kapsamda desteklenen faaliyet ve projelerin uygulama sürecini izlemek, değerlendirmek veya Ajans personel sayısının yeterli olmadığı durumda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının onayı ile izlemesini ve değerlendirmesini yapmak ve sonuçlarını Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bildirmek,

• (Ek:RG-14/7/2021-31541-C.K-80/2 md.) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde büyüme potansiyeli taşıyan şirketlerin ve girişimcilerin desteklenmesine yönelik girişim sermayesi fonlarına katılım sağlamak,

• Bölge plân ve programlarına uygun olarak bölgenin kırsal ve yerel kalkınma ile ilgili kapasitesinin geliştirilmesine katkıda bulunmak ve bu kapsamdaki projelere destek sağlamak,

• (Değişik:RG-14/7/2021-31541-C.K-80/2 md.) Bölge plan ve programlarını dikkate alarak kapsamı ve usulleri Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenmek üzere bölgelerindeki diğer projeleri izlemek,

• Bölgesel gelişme hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik olarak; kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek,

• Bölgesel gelişmeye yönelik Ajansa tahsis edilen iç ve dış kaynaklı fonları, bölge plân ve programlarına uygun olarak kullanmak veya kullandırmak,

• Bölgenin kaynak ve olanaklarını tespit etmeye, ekonomik ve sosyal gelişmeyi hızlandırmaya ve rekabet gücünü artırmaya yönelik araştırmalar yapmak, yaptırmak, başka kişi, kurum ve kuruluşların yaptığı araştırmaları desteklemek,

• Bölgenin iş ve yatırım imkânlarının, ilgili kuruluşlarla işbirliği halinde ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımını yapmak veya yaptırmak,

• Bölge illerinde yatırımcıların, kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve yetki alanına giren izin ve ruhsat işlemleri ile diğer idarî iş ve işlemlerini, ilgili mevzuatta belirtilen süre içinde sonuçlandırmak üzere tek elden takip ve koordine etmek,

• Yönetim, üretim, tanıtım, pazarlama, teknoloji, finansman, örgütlenme ve işgücü eğitimi gibi konularda, ilgili kuruluşlarla işbirliği sağlayarak küçük ve orta ölçekli işletmelerle yeni girişimcileri desteklemek,

• Türkiye'nin katıldığı ikili veya çok taraflı uluslararası programlara ilişkin faaliyetlerin bölgede tanıtımını yapmak ve bu programlar kapsamında proje geliştirilmesine katkı sağlamak,

• Ajansın faaliyetleri, malî yapısı ve ajansla ilgili diğer hususların güncel olarak yayınlanacağı bir internet sitesi oluşturmaktır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Kalkınma Ajansları, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bünyesinde oluşturulan Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından koordine edilmektedir. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının ajans üzerindeki görevi koordinasyon ile sınırlı olup, Bakanlığın ilgili ya da bağlı kuruluşu değildir.

4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 190'ıncı maddesinde Ajansların teşkilat yapısı, kalkınma kurulu, yönetim kurulu, genel sekreterlik, birimler ve yatırım destek ofisleri şeklinde düzenlenmiştir.

Kalkınma Kurulu, Ajansın danışma organı olup, bölgesel gelişme hedefine yönelik olarak bölgedeki kamu kurum ve kuruluşları, özel kesim, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ve yerel yönetimler arasında işbirliğini geliştirmek ve Ajansı yönlendirmek amacıyla oluşturulur.

Kalkınma kurulu, illerin dengeli şekilde temsilini sağlayacak yapıda, en fazla elli üyeden oluşur.

Yönetim Kurulu, Ajansın karar organı olup tek ilden oluşan bölgelerde vali, büyükşehir belediye başkanı, ajans genel sekreteri, sanayi odası başkanı, ticaret odası başkanı ile kalkınma kurulu tarafından özel kesim ve/veya sivil toplum kuruluşlarından seçilecek üç temsilciden; birden fazla ilden oluşan bölgelerde il valileri, büyükşehir belediye başkanları veya büyükşehir olmayan illerde il merkez belediye başkanları, ajans genel sekreteri, büyükşehir olmayan illerin il genel meclisi başkanları ve ticaret ve sanayi odası başkanlarından oluşur. Birden fazla ilden oluşan bölgelerdeki illerde; ticaret ve sanayi odalarının ayrı ayrı kurulmuş bulunması halinde ticaret ve sanayi odası başkanlarının ikisi de kurumlarını temsil ederler. Üyeler toplantılara bizzat katılmak zorunda olup vekil ile temsil edilemezler.

Genel Sekreterlik, Ajansın icra organıdır. Genel Sekreterliğin ve Yatırım Destek Ofislerinin en üst amiri Genel Sekreterdir. Genel Sekreter yönetim kuruluna karşı sorumludur. Genel Sekreterlik; planlama programlama ve koordinasyon birimi, program yönetim birimi, izleme ve değerlendirme birimi, destek hizmetleri birimi ile yatırım destek ofislerinden oluşmaktadır.

Yatırım Destek Ofisleri, bölge illerinde, yönetim kurulu kararı ile biri koordinatör olmak üzere, en çok beş uzmandan oluşacak şekilde teşkil edilmektedir. Çalışan uzman

personel sayısı, bölge ve ilin ihtiyaçlarına cevap veremez hale geldiği takdirde bu sayı, yönetim kurulu kararı ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının onayı ile artırılabilir. AHİKA'nın Aksaray, Kırıkkale, Kırşehir, Nevşehir ve Niğde illerinde YDO'ları bulunmaktadır.

İnsan Kaynakları Yapısı:

4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 200'üncü maddesi gereğince ajans hizmetleri, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Ek 28'inci maddesine göre iş mevzuatı çerçevesinde istihdam edilen uzman personel ve destek personeli eliyle yürütülmektedir. Uzman personel; özel, mesleki ve teknik bilgi gerektiren işleri yapmakta iken; destek personeli sekreterlik, halkla ilişkiler, arşiv, idari ve mali işler ile personelle ilgili iş ve işlemleri yürütmektedir.

Ajanslarda uzman personel ve destek personeli yanında 2018 yılından itibaren 696 sayılı KHK ile sürekli işçi kadrosuna geçirilen personel de istihdam edilmektedir. Bu kapsamda 31.12.2022 tarihi itibarıyla Ahiler Kalkınma Ajansında görev yapan personel sayıları Tablo 1'de gösterilmektedir.

Tablo 1: Ahiler Kalkınma Ajansı Personel Dağılımı

Unvan	Personel Sayısı
Genel Sekreter	1
Birim Başkanı	5
Yatırım Destek Ofisi Koordinatörü	5
Uzman	20
Destek Personeli	6
Sürekli İşçi	14
Toplam	51

Personel Ücret Sistemi:

Ajansta çalışan personel açısından ücret sisteminde Yüksek Planlama Kurulu (YPK) ve KHK hükümlerine tabi olanlar ile sürekli işçi statüsüne geçirilen eski taşeron işçiler şeklinde üçlü bir ayırım bulunmaktadır.

Sürekli işçi kadrolarına geçirilenlere ödenecek ücretler konusunda temel düzenlemeler 696 sayılı KHK'da yer almakta olup, bunların detayları Yüksek Hakem Kurulu kararı ile belirlenmiştir.

1.3. Mali Yapı

Kalkınma ajanslarının bütçeye ilişkin düzenlemelerine, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 204, 205 ve 206'ncı maddelerinde yer verilmiştir. Bütçe, ulusal ve bölgesel düzeyde plân ve programlara, Cumhurbaşkanlığınca belirlenen ödenek tavanına ve yıllık çalışma programına göre hazırlanmaktadır.

Kararname gereği bütçe yılı takvim yılı olup bütçe dışı harcama yapılamamaktadır. Ajanslarca hazırlanan bütçe, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından onaylanmaktadır. Transfer ödeneği, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesinde gösterilmekte ve bu ödenek aylık harcama programına göre Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca ajanslara kullanılmaktadır. Bütçe hazırlanırken giderler, gelir ve nakit imkânları toplamını aşamaz.

Ajans Giderleri:

4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 202'nci maddesine göre ajans giderleri şunlardır:

- Plan, program ve proje giderleri
- Proje ve faaliyet destekleme giderleri
- Araştırma ve geliştirme giderleri
- Tanıtım ve eğitim giderleri
- Taşınır ve taşınmaz mal ile hizmet alım giderleri
- Yönetim ve personel giderleri
- Görevlerle ilgili diğer giderler

Ajansın yıllık personel giderleri toplamı, gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin yüzde onbeşini aşamaz.

Tablo 2: 2022 Mali Yılı Bütçe Giderleri Tahmin ve Gerçekleşme

E.Kod	Bütçe Tertibi Adı	Ödenek Tutarı (TL)	Kullanılan Ödenek Tutarı (TL)	Gerçekleşme (%)
1	Personel Giderleri	18.864.000,00	17.994.646,34	95,39
2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Prim Giderleri	4.310.000,00	3.890.146,73	90,26
3	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	10.019.500,00	6.848.612,39	68,35
5	Cari Transferler	0,00	0,00	0,00
6	Sermaye Giderleri	0,00	0,00	0,00
7	Sermaye Transferleri	122.447.293,48	36.509.728,92	29,82
12	Gelirlerin Red ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	0,00	0,00	0,00
9	Yedek Ödenekler	2.000.000,00	0,00	0,00
TOPLAM		157.640.793,48	65.243.134,38	41,39

2022 yılında 157.640.793,48 TL bütçe gideri tahmin edilmiş olup, dönem sonu itibariyle bütçe gideri 65.243.134,38 TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe ödeneklerinde en büyük payı %77,67 oranıyla sermaye transferleri ödenek kalemi oluşturmaktadır. Ödenek toplamının yıl sonu itibariyle %41,39'u kullanılmıştır.

Ajans Gelirleri:

Ajansların mali kaynakları ve bütçe gelirleri 5449 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesinde düzenlenmiştir. Bu maddeye göre Ajansın gelir kalemleri şunlardır:

- Bir önceki yıl gerçekleşen bütçe gelirleri üzerinden, bölgedeki il özel idareleri için; tahsisi mahiyetteki gelirler ile genel, katma ve özel bütçeli kuruluşlardan alınan yardım kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir, belediyeler için; borçlanma ve tahsisi mahiyetteki gelir kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir oranında, cari yıl bütçesinden aktarılacak pay
- Bölgedeki sanayi ve ticaret odalarının, bir önceki yıl kesinleşmiş bütçe gelirlerinin yüzde biri oranında, cari yıl bütçesinden aktarılacak pay
- Teşkilata ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde belirtilen diğer gelirler

Cumhurbaşkanı, il özel idareleri için belirlenen oranı yüzde beşe kadar yükseltmeye ya da bu Kanunda belirlenen oranına kadar indirmeye, belediyeler için belirlenen oranı ise; yarısına kadar indirmeye ya da bu Kanun'da belirlenen oranına kadar yükseltmeye yetkilidir. Bakanlar Kurulunca 08.08.2011 tarihli ve 2011/2168 sayılı Karar ile belediyelerin bütçe

gelirleri üzerinden kalkınma ajanslarına aktaracakları payların oranı %1'den %0,5'e indirilmiştir.

Tablo 3: 2022 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tahmin ve Gerçekleşme

E.Kod	Gelirler (TL)	Tahmin (TL)	Tahsilat (TL)	Gerçekleşme (%)
1	Merkezi Bütçeden Aktarılan Paylar	60.000.000,00	48.121.605,18	80,20
2	İl Özel İdaresinden Aktarılan Pay	3.685.441,55	3.682.798,04	99,93
3	Belediyelerden Aktarılan Pay	9.842.378,11	8.131.293,99	82,62
4	Sanayi ve Ticaret Odalarından Aktarılan Pay	199.745,60	208.180,88	104,22
5	Avrupa Birliği ve Diğer Uluslararası Fonlardan Sağlanan Kaynaklar	5.530.000,00	327.774,51	5,93
6	Faaliyet Gelirleri	0,00	489.843,01	0,00
7	Bağış ve Yardımlar	46.335.000,00	41.414.344,00	89,38
8	Alacaklardan Tahsilatlar	15.076.000,00	16.797.248,74	111,42
9	Destek Ödemelerinden İadeler	2.000.000,00	422.087,65	21,10
10	Diğer Gelirler	4.102.000,00	7.744.976,62	188,81
90	Red ve İadeler (-)	-26.000,00	0,00	0,00
	TOPLAM	146.744.565,26	127.340.152,62	86,78

2022 yılında 146.744.565,26 TL bütçe geliri tahmin edilmiş olup dönem sonu itibariyle bütçe geliri 127.340.152,62 TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe gelirlerinde en büyük payı %40,88 oranıyla merkezi bütçeden aktarılan paylar oluşturmaktadır. Gelir tahmin toplamının yıl sonu itibariyle gerçekleşme oranı % 86,78 olmuştur.

Faaliyet sonuçları tablosuna göre AHİKA'nın 2022 yılı faaliyet gideri 69.122.425,44 TL, net faaliyet geliri 107.509.735,74 TL olup dönem olumlu faaliyet sonucu 38.387.310,30 TL olarak gerçekleşmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Kalkınma ajanslarının mali sistemi temel olarak “5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Hizmetlerine İlişkin Kanun” ve 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile

düzenlenmiştir.

5449 sayılı Kanun'un 27'nci maddesi ile ajanslar, 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 8.9.1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 4.1.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tâbi değildir. Mali işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi Kontrol Kanunu hükümleri uygulanmamaktadır.

Ajans, muhasebe işlemlerini 28.09.2006 tarihli ve 26303 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne bu yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak yürütmekte olup, mali rapor ve tablolarını Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre hazırlamaktadır.

Ajans gelirlerinde tahakkuk esaslı, giderlerinde ise nakit esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır.

Bu kapsamda, “Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar”ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmış olup, denetimler bunlar ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici mizan ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu

idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmış ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur. Hassas görevlere ilişkin prosedürler tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

Kalkınma Ajansları, 5018 sayılı Kamu Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na tabi değildir. Stratejik Plan, 5018 sayılı Kanunun, değişik 9'uncu madde hükümlerine dayanılarak hazırlanmaktadır. Kalkınma Ajanslarının Stratejik Plan hazırlama yükümlüğü bulunmamaktadır. Ahiler Kalkınma Ajansı, 2021-2025 yıllarının kapsayan Kurumsallaşma Stratejik Planı hazırlamıştır. Performans Programı, 5018 sayılı Kanunun 9'uncu madde hükümlerine dayanılarak hazırlanmaktadır. Kalkınma Ajanslarının Performans Programı hazırlama yükümlüğü yoktur. Kalkınma Ajansları yıllık Performans Programı yerine, Performans Programına benzer içerikler bulunan yıllık Çalışma Programları hazırlamaktadır. İdare iç kontrol risklerini belirlemiştir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışma (risklerin gerçekleşme ihtimali-olası etkisi belirlenerek önem düzeyine karar verme) yapılmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmış ve personele uyurulmuştur, ancak süreçlerin tümünün tespit edilmemesi açısından eksiklikler vardır. İdare tarafından yetki devirleri, mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak "görevler ayrılığı" ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir. Kalkınma Ajansları, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na tabi değildir. Ön mali kontrol, 5018 sayılı Kanun'un, değişik, 58'inci maddesinde düzenlenmiştir. Ajansta mali kontroller, Kalkınma Ajansları Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre yapılmaktadır. Ajansta uygulanan Mali Kontrol Yönergesi, İç Kontrol ve

Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a benzer içeriktedir.

Bilgi ve İletişim Standartları

Kalkınma Ajansları, 5018 sayılı Kamu Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na tabi değildir. Faaliyet Raporu, 5018 sayılı Kanunun, değişik, 9'uncu madde hükümlerine dayanılarak hazırlanmaktadır. Kalkınma Ajanslarının Faaliyet Raporu hazırlama yükümlüğü yoktur. Kalkınma Ajansı 2022 Faaliyet Raporunu hazırlamıştır. Bu Faaliyet Raporu, 2022 Çalışma Raporuna dayanılarak hazırlanmıştır. Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planının dayanağı 5018 sayılı Kanun'dur. Ajans, 2020-2021 yıllarının kapsayan İç Kontrol Uyum Eylem Planını hazırlamıştır.

İzleme Standartları

Kalkınma Ajansları, 5018 sayılı Kamu Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na tabi değildir. İç Kontrol sistemi ile ilgili olarak Ajansta İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Komitesi kurulmuştur. Değerlendirmeler bu komisyonda yapılmaktadır. Kalkınma Ajanslarının teşkilat, görev, yetki, sorumluluk ve personel yapısını düzenleyen 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nde iç denetçi ve iç denetim birimi ile ilgili hüküm/düzenleme yer almamaktadır. İdarede iç denetçi ve iç denetim birimi bulunmamaktadır. İç denetim birimi bulunmadığından iç kontrol sistemine ilişkin denetim çalışması da mevcut değildir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Ahiler Kalkınma Ajansı 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kalkınma Ajansı Tarafından Bir Kamu İdaresine Yapılan Bina Tahsis İşleminin Hukuki Dayanağının Bulunmaması

Kalkınma Ajansının mülkiyetinde bulunan hizmet binasının bir kısmının, hukuki bir dayanağı olmaksızın Yönetim Kurulu kararı ile Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Nevşehir İl Müdürlüğüne bedelsiz ve süresiz tahsis edildiği tespit edilmiştir.

Kalkınma ajanslarının kuruluş, görev ve yetkileri ile koordinasyonuna ilişkin usul ve esaslar 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 184-207'nci maddelerinde düzenlenmiştir. Kararnamenin "Ajansın görev ve yetkileri" başlıklı 188'inci maddesinde sayılan görev ve yetkiler arasında bu tür bir tahsise imkan sağlayan bir düzenlemeye yer verilmemiştir. Kararnamenin "Yönetim kurulunun görev ve yetkileri" başlıklı 194'üncü maddesinde ise yönetim kurulunun görevleri arasında taşınmaz mal alımı, satımı ve kiralanmasına karar verilmesi sayılmış, ancak taşınmaz tahsisine ilişkin bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na tabi kurumların mülkiyetinde bulunan taşınmazların devir ve tahsisine ilişkin düzenleme, bu Kanunun 45 ve 47'nci maddelerine dayanılarak çıkartılan "Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Tahsis ve Devri Hakkında Yönetmelik" ile yapılmış olmasına karşın 5018 sayılı Kanuna tabi olmayan Kalkınma Ajansları için taşınmaz tahsisine izin, yetki veren ve buna ilişkin esasları belirleyen bir hukuki düzenleme bulunmamaktadır.

Kalkınma ajansları mevzuatında taşınmaz mal alım ve satımına ilişkin olarak yönetim kuruluna verilen yetki bedelsiz tahsis işlemini kapsamadığından, Ahiler Kalkınma Ajansının mülkiyetindeki taşınmazın başka bir kamu kurumuna tahsis işleminin hukuki dayanağının bulunmamaktadır. Bu nedenle tahsis işleminin sonlandırılarak yürürlükteki mevzuat hükümleri çerçevesinde Yönetim Kurulu kararı ile söz konusu taşınmazın kiraya verilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>